

Таблиця 1

Напрями вдосконалення управлінського обліку на виробничих підприємства України

№ з/п	Напрями вдосконалення управлінського обліку	Практичне значення/очікуваний результат від впровадження
1	2	3
1	Розкриття поняття управлінського обліку у внутрішніх нормативних документах підприємствах	Є основою організації управлінського обліку на підприємстві
2	Визначення центрів відповідальності	Чітке розмежування відповідальності між посадовими особами, що відповідають за певний сегмент витрат
3	Організація управлінського обліку на основі даних бухгалтерського обліку без виділення окремих регістрів управлінського обліку	Достовірність даних про результати діяльності підприємства
4	Визначення статей та елементів витрат (калькуляції) в обліковій політиці	Глибокий аналіз витрат та рентабельності, пошук резервів зменшення витрат
5	Впровадження бюджетування	Своєчасність виявлення відхилень фактичних показників доходності від планових, можливість аналізу причин виникнення відхилень
7	Комп'ютеризація та автоматизація управлінського обліку	Оптимізація витрат часу на ведення управлінського обліку
8	Розробка форм управлінської звітності відповідно до потреб підприємства	Забезпечення оперативності прийняття управлінських рішень

Джерело: розробка автора.

Висновки. Належна організація управлінського обліку на виробничому підприємстві дозволить забезпечити керівництво підприємством оперативною інформацією про стан управління ресурсами, витратами і доходами, підвищити оперативність виявлення ризикових ділянок управління та виробництва, підвищити якість управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1996 № 996-14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський управлінський облік [Електронний ресурс]: підручник / Ф. Ф. Бутинець [та ін.]; ред. Ф. Ф. Бутинець. – 2-е вид., перероб. і доп. – Житомир: ПП «РУТА», 2002. – 480 с. – Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/27454>
3. Голов С. Ф. Управлінський облік [Текст]: підручник. – 4-те вид. – К.: Лібра, 2008. – 704 с.
4. Королович О. О. Управлінський облік в Україні та питання становлення його на промислових підприємствах [Текст] / О. Королович // Економічний аналіз. – 2012. – Вип. 12, ч. 4. – С. 247-245.
5. Лень В.С. Управлінський облік [Текст]: підручник / В.С. Лень. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2015. – 328 с.
6. Плотніченко І. Б. Теоретико-методологічні аспекти формування системи управлінського обліку на промислових підприємствах [Електронний ресурс] / І. Б. Плотніченко, О. В. Акінішина // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2011. – №704: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – С. 57–64. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/12408>
7. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством [Текст]: навч. посіб. / В. В. Сопко. – К.: КНЕУ, 2006. – 526 с.
8. Яременко Л. М. Проблеми впровадження управлінського обліку на підприємстві [Електронний ресурс] / Л. М. Яременко // Економічний вісник університету. – 2013. – Вип. 20(1). – С. 90-94. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2013_20%281%29_19

Базилевич Л.В., Базилевич О.М., студенти гр. ЗМОАп-161

Науковий керівник- Акіменко О.Ю., к.е.н., доцент

Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ СЛУЖБИ В БЮДЖЕТНІЙ УСТАНОВІ

Відповідно до економічної сутності організація – "сукупність процесів або дій, що зумовлюють об'єднання елементів у ціле, а ціле завжди більше від суми його складових, ...це особлива організуюча сила" [4, с.5]. Слід розрізняти поняття "організація" і "ведення" обліку. Організація обліку – це прерогатива

засновника (керівника), ведення обліку – виключно обов'язки головного бухгалтера (бухгалтера) підприємства (установи).

Сльозко Т. М. розмежування понять "організація обліку" та "ведення обліку" проводить на такому прикладі, – якщо власник або керівник підприємства веде особисто облік або замовляє цю роботу в спеціалізованих фірмах, то на такому підприємстві, як правило, має місце лише ведення обліку, оскільки організувати нікого. Якщо ж є колектив обліковців, то щоб він гармонійно працював, його повинен очолити головний бухгалтер. Саме на нього у такому випадку й покладено завдання організувати роботу кожного бухгалтера [5].

Бухгалтерська служба бюджетної установи, яка керується у своїй діяльності Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, іншими актами законодавства, що регламентують бюджетні відносини і фінансово-господарську діяльність бюджетної установи, наказами керівника бюджетної установи, положенням про бухгалтерську службу, створюється для організації в ній бухгалтерського обліку.

Раціональна організація бухгалтерського обліку ґрунтується на застосуванні у першу чергу загальноприйнятих передумов [3], а саме: вивчення структури установи, організації її діяльності; організація облікового апарату та праці облікових працівників; організація облікового процесу (визначення обсягу облікових робіт); організація досконалого володіння головним бухгалтером та працівниками бухгалтерської служби діючої законодавчої бази щодо питань ведення бухгалтерського обліку.

Формами бухгалтерського обліку для бюджетних установ, що передбачені ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», є наступні: введення до штату посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером; ведення бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією [1]. У разі коли в бюджетній установі не утворюється бухгалтерська служба, повноваження головного бухгалтера бюджетної установи, поширюються на спеціаліста, на якого покладається виконання завдань та функціональних обов'язків бухгалтерської служби.

Положення про бухгалтерську службу розроблюється відповідно до «Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи», затв. Постановою Кабінету міністрів від 26.01.2011 № 59 [2].

Бухгалтерській службі, що підпорядковується безпосередньо керівникові бюджетної установи (або його заступникові) притаманні наступні завдання: по-перше, ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності бюджетної установи та складення звітності; по-друге, відображення у документах достовірної та повної інформації про господарські операції і результати діяльності, необхідної для оперативного управління бюджетними призначеннями (асигнуваннями) та фінансовими і матеріальними (нематеріальними) ресурсами (для подальшого відображення їх у бухгалтерському обліку та звітності); по-третє, забезпечення дотримання бюджетного законодавства при взятті бюджетних зобов'язань, своєчасного подання на реєстрацію таких зобов'язань, здійснення платежів відповідно до взятих бюджетних зобов'язань; по-четверте, забезпечення контролю за наявністю і рухом майна, використанням фінансових і матеріальних (нематеріальних) ресурсів відповідно до затверджених нормативів і кошторисів; по-п'яте, запобігання виникненню негативних явищ у фінансово-господарській діяльності з метою виявлення і мобілізації внутрішньогосподарських резервів [2].

Отже, бухгалтерська служба відповідно до покладених на неї завдань виконує:

— ведення бухгалтерського обліку відповідно до НП(С)БО в державному секторі, в тому числі з використанням уніфікованої автоматизованої системи бухгалтерського обліку та звітності;

— складає та своєчасно подає фінансову, бюджетну звітність, а також державну статистичну, зведену та іншу звітність (декларації) в порядку, встановленому законодавством;

— здійснює поточний контроль в частині дотримання бюджетного законодавства при взятті бюджетних зобов'язань, їх реєстрації в органах Казначейства та здійснення платежів відповідно до взятих бюджетних зобов'язань; правильністю зарахування та використання власних надходжень бюджетної установи (веденням бухгалтерського обліку, складенням фінансової та бюджетної звітності, дотриманням бюджетного законодавства та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, а також інших нормативно-правових актів щодо ведення бухгалтерського обліку бухгалтерськими службами бюджетних установ, які підпорядковані бюджетній установі);

— своєчасно та у повному обсязі перераховує податки і збори (обов'язкові платежі) до відповідних бюджетів;

— забезпечує дотримання вимог нормативно-правових актів щодо: використання фінансових, матеріальних (нематеріальних) та інформаційних ресурсів під час прийняття та оформлення документів щодо проведення господарських операцій; інвентаризації необоротних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів, розрахунків та інших статей балансу;

— проводить аналіз даних бухгалтерського обліку та звітності, у тому числі зведеної звітності, щодо причин зростання дебіторської та кредиторської заборгованості, розробляє та здійснює заходи щодо

стягнення дебіторської та погашення кредиторської заборгованості, організовує та проводить роботу з її списання відповідно до законодавства;

— забезпечує: дотримання порядку проведення розрахунків за товари, роботи та послуги, що закуповуються за бюджетні кошти; достовірність та правильність оформлення інформації, включеної до реєстрів бюджетних зобов'язань та бюджетних фінансових зобов'язань; повноту та достовірність даних підтвердних документів, які формуються та подаються в процесі казначейського обслуговування; зберігання, оформлення та передачу до архіву оброблених первинних документів та облікових реєстрів, які є підставою для відображення у бухгалтерському обліку операцій та складення звітності, а також звітності; користувачів у повному обсязі правдивою та неупередженою інформацією про фінансовий стан бюджетної установи, результати її діяльності та рух бюджетних коштів; відповідні структурні підрозділи бюджетної установи даними бухгалтерського обліку та звітності для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, складення економічно обґрунтованих калькуляцій собівартості послуг, що можуть надаватися за плату відповідно до законодавства, визначення можливих ризиків фінансово-господарської діяльності;

— бере участь у роботі з оформлення матеріалів щодо нестачі, крадіжки грошових коштів та майна, псування активів;

— розробляє та забезпечує здійснення заходів щодо дотримання та підвищення рівня фінансово-бюджетної дисципліни її працівників та працівників бухгалтерських служб бюджетних установ, які підпорядковані бюджетній установі;

— здійснює заходи щодо усунення порушень і недоліків, виявлених під час контрольних заходів, проведених державними органами та підрозділами бюджетної установи, що уповноважені здійснювати контроль за дотриманням вимог бюджетного законодавства [2].

Важливо відмітити, що організація бухгалтерського обліку – це управління обліковим процесом, спрямованим на забезпечення контролю за майном установи, виконання нею зобов'язань, використання матеріальних, трудових та інших ресурсів відповідно до законодавства.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1996 № 996-14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Типове положення про бухгалтерську службу бюджетної установи від 26.01.2011 № 59 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Акименко О.Ю. Рациональная организация обліку як основа забезпечення ефективного управління підприємством // Вісник Чернігівського державного технологічного університету: Серія “Економічні науки” науковий збірник / Чернігів. держ. технол. ун-т. – Чернігів: ЧДТУ, 2013. – №3 (68). – С.69-75.
4. Кужельний М. В. Організація обліку / М. В. Кужельний, С. О. Левицька. – К.: ЦУЛ, 2010. – 352 с.
5. Сльозко Т. М. Організація обліку / Т. М. Сльозко. – К.: ЦУЛ, 2008. – 224 с.

Булава О.О., студентка III курсу, група ОА-151

Вертішко А.А., студент III курсу, група ОА-151

Нехай В.А., к.е.н., доцент

Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

ПОНЯТТЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

Бухгалтерський облік - процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень [1].

Враховуючи вагомий внесок дослідників у теорію бухгалтерського обліку, варто зазначити, що залишається невирішеним завдання створення науково обґрунтованої концепції бухгалтерського обліку та удосконалення його методології в розрізі оцінювання, у підходах до якого відсутній узгоджений підхід науковців. У наукових працях спостерігається незначний інтерес до розкриття теоретичних основ трактування проблемних питань оцінювання в бухгалтерському обліку, зокрема, понятійного апарату, незважаючи на те, що ці питання мають науковий та практичний характер і потребують ґрунтовної розробки.

Підтвердженням вищесказаного є зміни до П(с)БО, які мають на меті привести норми П(с)БО у відповідність між собою та із сучасними реаліями. Зокрема, поняття справедливої вартості – це сума, за якою можна продати актив або оплатити зобов'язання за звичайних умов на певну дату (раніше – сума, за якою може бути здійснений обмін активу, або оплата зобов'язання в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами) [2].

З 01.01.2018 р. набрали чинності численні зміни до Закону про Бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні, внесені Законом № 2164–VIII. Зміни кардинальні.